

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№ 16/3-41/9147 (13502)

"22" 01 2019 р.

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про рекламу» щодо заборони реклами алкогольних напоїв»

(реєстр. № 9147 від 01.10.2018 р.)

У законопроекті пропонується встановити повну заборону на рекламу алкогольних напоїв, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої, крім реклами на спеціальних виставкових заходах алкогольних напоїв.

Розглянувши законопроект, Головне науково-експертне управління вважає за доцільне висловити щодо нього такі зауваження.

1. Необхідність прийняття законопроекту обґрунтовується у пояснювальній записці потребою розв'язання проблеми «поширення зловживання алкоголем та його пагубним впливом на здоров'я нації» (абз. 12 п. 1). На думку Головного управління, сама по собі заборона реклами алкогольних напоїв навряд чи є ефективним засобом для розв'язання зазначеної вище проблеми, основними причинами якої виділяють, зокрема, економічну, соціальну нестабільність та, як наслідок, зростання нервових навантажень, сучасний спосіб життя, який характеризується збільшенням стресових і конфліктних ситуацій, і пов'язані з цим напругою та втомлюваністю людського організму, одноманітність способу життя, розчарування в сімейному житті, вживання алкоголю як невід'ємного елементу певної професійної діяльності, недостатня ефективність антиалкогольної пропаганди, насамперед, серед підлітків, обмеженість духовного світу та примітивні культурні потреби окремих людей, низький рівень духовної культури й соціальної активності населення, вплив антисоціального середовища, до якого часто потрапляють морально нестійкі громадяни, тощо¹.

Зауважимо також, що міжнародно-правові акти, які діють у сфері, що розглядається, зокрема, Європейська хартія з алкоголю, яка прийнята на Паризькій конференції «Здоров'я, суспільство і алкоголь» (1995 р.),

¹ http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/8370/1/Vodnik_239.pdf

Європейська конвенція про транскордонне телебачення (ратифікована Україною 17.12.2008 р.), директива Європейського парламенту та Ради Європи 2010/13/ЄС від 10.03.2010 р. про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг (Директива про аудіовізуальні медіа послуги), не містять вимог щодо суцільної заборони реклами алкогольних напоїв.

Слід також зазначити, що скорочення відповідного рекламного продукту може призвести до зменшення надходжень до Державного бюджету України у вигляді податків, що в сучасних економічних умовах виглядає нераціональним.

2. Назва законопроекту не узгоджується з його змістом. Так, згідно з назвою, цей законопроект акцентований на єдиний предмет – «щодо заборони реклами алкогольних напоїв». Однак у тексті проекту передбачені також зміни щодо реклами тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби (абз. 2 п. 2 розд. I проекту). Тож слід уточнити предмет закону, проект якого розглядається.

3. У законопроекті пропонується з Закону виключити статтю 22, яка врегульовує особливості реклами алкогольних напоїв та тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої та тютюнові вироби. Разом з тим, статтю 8 Закону пропонується доповнити відсильною нормою, за змістом якої особливості реклами тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, визначаються Законом України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення». При цьому, відповідних змін щодо перенесення певних особливостей реклами тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби з Закону України «Про рекламу» до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» не пропонується.

4. Звертаємо увагу на те, що на розгляді Верховної Ради України знаходяться законопроекти «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розповсюдження та реклами електронних сигарет (цигарок)» (№ 2697 від 22.04.2015 р.), «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» (№ 2820 від 13.05.2015 р.), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання у сфері виробництва, обігу, заборони реклами та спонсорства тютюнових виробів, електронних сигарет і трав'яних виробів для куріння» (№ 2430-д від 18.05.2017 р.), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання обігу та вживання

електронних сигарет і тютюнових виробів для електронного нагрівання» (№ 9058 від 06.09.2018 р.), «Про внесення змін до деяких законів актів України щодо особливостей державного регулювання виробництва і обігу електронних систем доставки нікотину» (№ 9058-1 від 20.09.2018 р.), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання виробництва, обігу та споживання електронних сигарет і новітніх тютюнових виробів та приведення законодавства України у відповідність до вимог Директиви 2014/40/ЄС Європейського Парламенту» (№ 9058-2 від 20.09.2018 р.), предмети регулювання яких перетинаються з предметом регулювання законопроекту № 9147.

5. Проект, який чомусь містить два перших розділи (розділ I), потребує належного техніко-юридичного коригування. Зокрема, у законопроекті пропонується «пункт 1 статті 8 доповнити абзацом п'ятнадцятим» (п. 1 розд. I проекту), «статтю 8 доповнити пунктом 10» (п. 2 розділу I проекту). Однак відповідно до усталених правил законодавчої техніки такі зміни повинні вноситися до відповідної частини статті закону.

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання.

**Перший заступник
керівника Головного управління**

Вик.: В. Грицак, К. Вербицький

С. Гудзинський